

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ОК 16. «ПОРІВНЯЛЬНА ГРАМАТИКА АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ»

Спеціальність	035 «ФІЛОЛОГІЯ»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Курс / семестр вивчення	5 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	5
	Лекції – 32 , практичні, заняття – 32 год.
	Самостійна робота -86 год.
Вид індивідуального завдання	Підсумковий тест, контрольна робота, доповідь
Форма підсумкового контролю	іспит
Кафедра (назва, № кабінету, контактний телефон, e-mail)	Кафедра теорії і практики перекладу та іноземних мов, к.113
Викладач /і:	Купрікова Світлана Вікторівна, к. п. н., доцент Козюра Олена Василівна, к.ф.н., доцент
Контактна інформація викладача/ів:	E-mail: ksv750704@gmail.com тел. 0687543242
Дні занять	Згідно з розкладом
Консультації	Очні консультації: згідно з графіком Дистанційні: електронна пошта, групи у Вайбері, Телеграмі. За необхідності (індивідуальні графіки, дистанційна тощо) можуть використані платформи Moodle, ZOOM, Google Meet, інтерактивні застосунки, соціальні мережі (файлообмінні). Формат проведення дисципліни є змішаним: поєднання активних аудиторних форм навчання з елементами дистанційного навчання.
Анотація навчальної дисципліни:	
<p>Курс спрямований на викладення основ загальної методики навчання іноземних мов, тісно пов'язаний із циклом інших теоретичних дисциплін (психології, лінгвістики, дидактики, педагогіки), адже викладацька компетенція потребує не тільки високого практичного рівня мовної підготовки, але й поглиблених знань стосовно загальних закономірностей навчання іноземних мов і перекладу у вищій школі. Дисципліна вивчає технології активного, проблемного, ігрового, контекстного навчання, що мають широкі можливості застосування в викладанні іноземних мов у вищій школі, оптимізуючи процес навчання, активізуючи діяльність студента і забезпечуючи вихід навчальної діяльності у позанавчальну.</p>	
Мета і завдання навчальної дисципліни:	

Метою навчальної дисципліни «Порівняльна граматики англійської та української мов» є розкриття сучасних наукових концепцій, понять, методів вивчення граматичної будови англійської мови, її специфічних властивостей та закономірностей функціонування у співставленні з рідною мовою та з іншими іноземними мовами для більш глибокого осмислення універсального та специфічного у англійській картині світу, для сприяння грамотному розмовному мовленню та здійсненню якісних перекладів з урахуванням особливостей структури обох мов.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

- ознайомити студентів з граматичною будовою сучасної англійської мови, її специфічними особливостями;
- сформувати у студентів розуміння характеру міжмовних граматичних зв'язків і відношень;
- ознайомити студентів із базовими поняттями та методами досліджень у порівняльній типології;
- навчити студентів розрізняти ізоморфні та аломорфні явища в граматичних системах англійської та української мов;
- показати необхідність граматичних трансформацій при здійсненні перекладу за відсутності граматичних еквівалентів у зіставлюваних мовах.

Мета орієнтована на формування у здобувачів таких компетентностей:

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

СК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

СК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).

СК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.

СК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

СК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

СК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

СК 13. Здатність вибирати і правильно використовувати прийоми перекладу та долати труднощі, пов'язані з лексичними, фразеологічними, граматичними та стилістичними особливостями вихідної мови.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності

ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Очікувані результати, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

ОРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ОРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ОРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ОРН 4. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

Зміст навчальної дисципліни:

Theme 1. Contrastive typology, its aims and methods of investigation. A historical outline of typological investigations.

The subject of contrastive typology. Terms and notions.

Kinds of typological investigations.

A short historical outline of typological investigations

Theme 2. Language as the expression of national culture

Notion of culture.

Language as the integral part of culture. Traditional ethnocentrism in a national language.

British and Ukrainian language culture.

Theme 3. Typology of the phonetic and phonological systems.

The aim of typological phonetics and phonology.

Common functions of phonemes in English and Ukrainian.

Typology of vowel and consonantal systems.

Typology of English and Ukrainian syllables

Theme 4. Typology of the lexical systems.

Factors facilitating the typological study of lexicon.

Onomasiological and semasiological characteristics of the lexicon units.

Common and divergent features of English and Ukrainian word-forming.

Typology of idiomatic and set expressions.

Theme 5. Typology of the morphological systems

Common and divergent features in morphological systems of English and Ukrainian.

Typological features of the main parts of speech.

Typology of the functionals

Theme 6. Typology of the syntactic system

Typology of the word-groups.

Typology of the sentence.

The main parts of the sentence.

Typology of the compound and complex sentences.

Рекомендовані джерела і навчальна література:

1. Бондаревська О. М. Курс лекцій з дисципліни «Порівняльна граматики англійської та української мови»: для студ. спец. 035 «Філологія», ступінь бакалавр. М-во освіти і науки України, Дон. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. іноземної філології та перекладу. Кривий Ріг: [ДонНУЕТ], 2018. 82 с.
2. Левицький А.Е. Порівняльна граматики англійської та української мов: Підручник. – К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2008. 264 с.
3. Бушкова В.В., Козюра О.В. Порівняльна граматики англійської і української мов: Конспект лекцій і практичні завдання: для студентів першого (бакалаврського) рівня освіти за спеціальністю 035“Філологія”. – Черкаси: Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова, 2020. 39 с. [Англ., укр. мови.]
4. Гладуш Н.Ф. Теоретична граматики англійської мови в таблицях: Навчальний посібник. – Київ: ТОВ “ВТС Принт”, 2012. 188 с.
5. Karamysheva I. Contrastive Grammar of English and Ukrainian Languages. – Vinnytsia: Nova Knyha Publishers, 2012.
6. Oxford Learner’s Thesaurus: A Dictionary of Synonyms / Ed. by D. Lea, J. Bradbery, R. Poole, H. Warren. – Oxford, New York: Oxford University Press, 2008.
7. Warren H. Learner’s Dictionary of English Idioms. – Oxford: Oxford University Press, 2003.

Методи викладання, навчання:

Лекції (проблемні лекції, лекції-дискусії, лекції-демонстрації з використанням мультимедійного обладнання);

Практичні заняття (публічне обговорення питань тем курсу, дискусії, виконання ситуаційних вправ, участь у діловій грі та ін. з використанням мультимедійного обладнання);

Самостійне навчання (виконання завдань самостійної роботи (СРС), індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ): підсумковий тест, контрольна робота, анотація, презентація, доповідь).

Форми контролю успішності навчання:

Контрольні заходи з перевірки успішності засвоєння навчального матеріалу з дисципліни включають: поточний контроль, виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ), підсумковий контроль (залік).

Поточний контроль має на меті перевірку виконання завдань як аудиторної, так і самостійної роботи студентів та може проводитися в таких формах:

- оцінювання підготовлених виступів, доповідей з тематики занять;
- усне опитування або письмовий експрес-контроль на практичних заняттях;

- виконання контрольної роботи;
- тестування з засвоєння окремих тем курсу;
- перевірка виконання завдань СРС.

Контроль виконання ІНДЗ здійснюється у формі перевірки підсумкового тесту і контрольної роботи.

При проведенні рубіжних контролів після вивчення тем курсу у формі електронного тестування використовується набір тестових завдань, які містяться в бібліотеці електронних курсів системи дистанційного навчання СУРА для перевірки знань студентів.

Система оцінювання результатів навчання:

Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань студентів здійснюється за 100-бальною системою.

Підсумкова оцінка (залік) виставляється на підставі суми накопичених балів студентом, отриманих у ході поточного, рубіжного контролів, виконання ІНДЗ.

Схема розподілу балів:

50 балів (поточний контроль)	10 балів (контроль виконання ІНДЗ)	40 балів (рубіжний контроль)
---------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------

Мінімальний пороговий рівень з кожного виду контролю:

30 балів (поточний контроль)	5 балів (контроль виконання ІНДЗ)	25 балів (рубіжний контроль)
---------------------------------	--------------------------------------	---------------------------------

Шкала оцінювання результатів навчання:

Загальна семестрова оцінка за 100-бальною шкалою переводиться у національну шкалу відповідно до таблиці:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи)	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії і порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів під час усіх видів контролю здійснюється відповідно до затверджено в університеті «Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень з навчальних дисциплін здобувачів вищої освіти» (URL : <https://www.suem.edu.ua/>).

Політика курсу:

Політика дотримання академічної доброчесності

Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування.

За порушення академічної доброчесності студенти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

Комунікаційна політика

Студенти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком студента є перегляд новин на Телеграм-каналі.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком студента є робота з дистанційним курсом «Порівняльна граматики англійської та української мов».

Політика щодо пропусків занять

Студенти мають відвідувати практичні заняття. Відсутність студента на занятті може бути виправдана поважною причиною. Поважними причинами відсутності вважаються: хвороба, участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт чи будь-якому іншому заході, який можна віднести до заходів, що сприяють розвитку студентів і поліпшенню іміджу університету (факультету).

Політика щодо виконання навчальних завдань пізніше встановленого терміну

Студенти мають виконувати всі навчальні завдання у встановлені терміни. Студент, який не виконав ту чи іншу кількість навчальних завдань вчасно й хоче надолужити прогаяне, може звернутися по допомогу до викладача.

Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо студент не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

Бонуси

Студенти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

Силабус відповідає змісту освітніх програм (а саме: відповідність назві дисципліни, кількості кредитів, формі підсумкового контролю, набору компетентностей і результатів навчання), яка пройшла процедуру рецензування стейкхолдерами.

Силабус затверджено на засіданні кафедри теорії і практики перекладу та іноземних мов, протокол від «20» лютого 2024 р., № 5.

Завідувач кафедри

Світлана КУПІРІКОВА